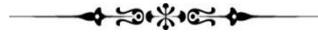

วารสารมหาจุฬาทานี ปรีทรรศน์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Journal Maha Chula Tani
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม, 2568

Vol.7 No.2 July-December, 2025

ISSN : 2697-3936 (Online)

สำนักงานกองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาทานี ปรีทรรศน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ซอย10 ถนนสามัคคีสาย ข ตำบลจรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

โทร. 0-7345-0071, 0-7345-0075 โทรสาร 0-7345-0074

E-mail: journal.pn@mcu.ac.th

เว็บไซต์ <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mcupnpbcr>

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความในวารสารมหาจุฬาทานีปรีทรรศน์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน
บทความนั้นและไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ
วารสารมหาจุฬาทานี ปรีทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑) วัตถุประสงค์

วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2568) เป็นวารสารวิชาการ (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม)

มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เผยแพร่ผลงานทางด้านวิชาการและงานวิจัยของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ คือ ด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา สังคมวิทยา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มานุษยวิทยา ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาชุมชนการศึกษา จิตวิทยา ตลอดจนการแก้ไขปัญหาเชิงพุทธบูรณาการและบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกของปัญหาให้แก่สังคม อันเป็นประโยชน์แก่การต่อยอดองค์ความรู้ในการพัฒนาชุมชนและสังคม ตลอดจนประเทศชาติ

บทความที่สามารถตีพิมพ์ใน วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2568) จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2568) อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของวารสาร ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณ (Peer Review) อย่างน้อย 2-3 ท่านต่อบทความ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความใน วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2568) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2568) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้นิพนธ์บทความ กองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันหรือประการใด ๆ ทั้งปวง

๑) เจ้าของ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ซอย 10 ถนนสามัคคีสาย ข
ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000 โทร. 0-7345-0071, 0-7345-0075
โทรสาร 0-7345-0074E-mail: journal.pn@mcu.ac.th

๑) ที่ปรึกษาวารสาร (Advisors)

1. อธิการบดี มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
3. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

4. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
5. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
6. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
7. รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
8. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
9. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ
10. เจ้าคณะจังหวัดปัตตานี

๑๐ บรรณาธิการ (Executive Editor)

พระครูโสภณวชิรบัณฑิต, ผศ.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

๑๑ บรรณาธิการ (Executive Editor)

ดร.รังสรรค์ วัฒนาชัยวัฒน์

๑๒ กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

พระครูอรุณสุตาลังการ,รองศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูศรีวีระคุณสุนทร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ อตินันท์ แก้วนิล	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวลิต เกิดทิพย์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีรพร ทองชะไฉ่	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรรัตน์ เหล่าคมพญาจารย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล	มหาวิทยาลัยศรีปทุม

๑๓ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถ้อยแถลงบทความ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระพรหมวชิรธีรจารย์,ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระเมธีวชิรบัณฑิต,ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระสุธีรัตนบัณฑิต,รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระปัญญาวัชรบัณฑิต,รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

5. พระครูสุธีภักดีบัณฑิต,รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระครูสังฆวิริยกิจ (ระพิน),รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระศรีรัตโนบล,ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระครูวุฒิชรรมบัณฑิต,รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. รศ.ดร.โกนิภูรัฐ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13.รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14.รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15.รศ.ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระครูศรีวีระคุณสุนทร,ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ.ดร.อนันต์ รัตมี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
3. รศ.ดร.ยุภาพร ยุภาศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. รศ.ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
5. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. รศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. รศ.ดร.ฉลอง พันธุ์จันทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
8. รศ.ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสุนเนิน	มหาวิทยาลัยศิลปากร (พระราชวังสนามจันทร์)
9. รศ.ดร.วาสนา แก้วหล้า	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
10. รศ.ดร.ประสิทธิ์ กุลบุญญา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
11. รศ.ดร.กิตติมา จิงวสุดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
12. รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
13. รศ.ดร.วีระชัย ยศโสธร	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
14. รศ.ดร.กัณฑณ หนูทองแก้ว	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.อำนาจ มีราคา	วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต
16. รศ.อดิพันธ์ แก้วนิล	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

17. ผศ.ดร.สุนันท์ เสนารัตน์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
18. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
19. ผศ.ดร.ฉัตรรัตน์ เหล่าคมพุดผาจารย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
20. ผศ.ดร.ลักขณา สุกใส	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
21. ผศ.ดร.สุรพล ชาเสนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
22. ผศ.ดร.สุชาติ บุษย์ชฎานนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
23. ผศ.ดร.อภิรดี ไชยกาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
24. ผศ.ดร.พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
25. ผศ.ดร.รพีพร ธงทอง	มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น
26. ผศ.ดร.ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล	มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
27. ผศ.ศักดิพงษ์ โสภางร	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
28. ดร.จรรยาตรี มีหนองหว้า	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
29. ดร.สาตี แยมิลตัน	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
30. ดร.คมวัฒน์ รุ่งเรือง	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
31. ดร.นฤมล ดวงแสง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี

๑ ฝ่ายประสานงานและจัดการ (Coordination and Management)

พระครูสุตกิจสโมสร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นายวีระศักดิ์ บุญญดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นางชบา บัวอ่อน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑ กำหนดออกเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ

- ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน
ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม

บทบรรณาธิการ

วารสารมหาวิทยาลัยปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้คณาจารย์บุคลากร เจ้าหน้าที่ นิสิตและผู้สนใจ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยได้เสนอและเผยแพร่บทความ ได้แก่ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความปริทรรศน์ ที่ได้มาตรฐานสู่สาธารณชน ด้วยหวังให้เป็นแหล่งแห่งองค์ความรู้ที่สามารถค้นคว้า ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่างๆอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ตลอดจนเสนอทางออกของปัญหาให้แก่สังคม อันเป็นประโยชน์แก่การต่อยอดองค์ความรู้ในการพัฒนาชุมชนสังคมและประเทศชาติต่อไป

ทั้งนี้ วารสารมหาวิทยาลัยปริทรรศน์ ได้เปิดรับบทความด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา สังคมวิทยา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มานุษยวิทยา ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาชุมชนการศึกษา จิตวิทยา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกของปัญหาให้แก่สังคม โดยเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม) โดยบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2-3 ท่าน ทั้งนี้เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เป็นปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) เป็นบทความจากหน่วยงานภายในและภายนอกที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ เป็นบทความที่มาจากหลากหลายสถาบันหรือหน่วยงานที่ได้เข้าร่วมตีพิมพ์เผยแพร่บทความ ซึ่งเป็นการเอื้อเพื่อและแบ่งปันชุดองค์ความรู้เชิงวิชาการ แต่ละบทความมีมิติความน่าสนใจและน่าติดตามแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามก็ยังเปี่ยมไปด้วยองค์ความรู้และอรรถสาระที่เป็นประโยชน์เชิงวิคิดและวิธีการที่ยอดเยี่ยม เพื่อจะร่วมกันพัฒนาชีวิต องค์กร ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เจริญยิ่งขึ้นไป

กองบรรณาธิการวารสารมหาวิทยาลัยปริทรรศน์ ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนนิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ และผู้สนับสนุนบทความทุกท่าน ที่ทุ่มเทผลิตผลงานทางวิชาการอันทรงคุณค่าและให้ความสนใจส่งบทความวิชาการเข้าร่วมตีพิมพ์เผยแพร่ในครั้งนี้ นอกจากนี้ ต้องขอขอบพระคุณพิชญพิจารย์ (Peer-Reviewer) ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องและกลั่นกรองคุณภาพบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้อย่างเข้มข้นและมีมาตรฐาน กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกผู้ติดตามอ่านทุกท่าน หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับข้อเสนอแนะต่างๆไว้ด้วยความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นไป

พระครูโสภณวชิรบัณฑิต, ผศ.

บรรณาธิการ วารสารมหาวิทยาลัยปริทรรศน์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	(G)
บทความวิชาการ : Articles	
พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคมไทย.....	1
พระสถลธิ์ สุมน, ชาญวิทย์ พรหมพิทักษ์ และนันททอง ทองใบ	
การสอนทักษะการฟังภาษาต่างประเทศ.....	19
เกริก พิสัยพันธ์, พระมหาสุริยัน อุตฺตโร และ เอกชัย ศรีบุรินทร์	
การใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษ.....	35
ศักดิ์พงษ์ โสภางร, เอกชัย ศรีบุรินทร์ และ พระมหาสุริยัน อุตฺตโร	
การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาจิตวิทยาโดยอาศัยบริบทพื้นที่และอัตลักษณ์สถาบันสงฆ์:	
บทวิเคราะห์เชิงวิชาการ มจร. วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี.....	55
ณัฐฉิ พรรณศรี, สุภรณ์ ลิมดำรงค์, ปัทวิภาญจน์ แก้วศรีหน่อ, พระครูสุตกิจสโมสร และ วีรศักดิ์ บุญญดิษฐ์	
แนวทางการปกครองตามแนวทฤษฎีของพระพุทธศาสนา.....	73
พระครูวุฒิชัยธรรมบัณฑิต (จิตนเรศ ศรีปะโค) และ สมนึก จันทร์โสภา	
การพัฒนาหลักสูตรนิตยบัณฑิตบนพื้นที่พหุวัฒนธรรมชายแดนใต้: กรณีศึกษา	
วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.....	87
พระครูสุวรรณสุตาลังการ, ชนนพร วงศ์ศาโรจน์, พงศ์วัฒน์ คงทรัพย์, พระมหาสำราญ ฐานุตฺตโม (ประเสริฐซึ้ง) และ ปฎิพัทธ์ คงทรัพย์	
หลักนิติรัฐ คุณค่าทางจริยธรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา: กรอบแนวคิดเชิงบูรณาการ	
ของสถาบันสงฆ์ในสังคมพหุวัฒนธรรมร่วมสมัย.....	103
พระมหาสำราญ ฐานุตฺตโม (ประเสริฐซึ้ง), พระครูสุวรรณสุตาลังการ, ปฎิพัทธ์ คงทรัพย์, ชนนพร วงศ์ศาโรจน์ และ พงศ์วัฒน์ คงทรัพย์	

บทความภาษาอังกฤษ

**Buddhism and Globalization: The Evolution of Buddhist Practices
in the Modern World**..... 121
Yeshpal

**Development and Spread of Buddhism: A Historical
Analysis from India to the West**..... 129
Champalal Mandrele (Bhante Chandrakitti)

